

Pohjoismaiden piispainkokouksen paimenkirje pyhästä Joosefista

25.3.2021

*"Unesta herättyään Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli käsenyt
ja otti Marian vaimokseen." (Matt. 1:24a)*

Näin päättyy evankelista Matteuksen kertomus Joosefin unesta, jossa Jumala selittää hänelle suunnitelmansa Marian suhteen ja rohkaisee häntä. Joosefilla, jolle Jumala on puhunut unissa, on herkkä ja salattu paikka evankeliumeissa ja tärkeä tehtävä pelastushistoriassa. "Jeesus näki Jumalan hellyyden Joosefissa" (*Patris corde*, 2). Kirkon perinteessä Joosefin merkitys on vähitellen kasvanut. Paavi Franciscus on painottanut Joosefin tehtävää kristillisessä elämässämme eikä vähiten liturgiassa, kun hän sääti, että Joosef on mainittava jokaisessa eukaristisessa rukouksessa. Tämä pyhän Joosefin vuodeksi julistettu vuosi on meille tilaisuus tutustua Joosefiin yhä paremmin ja pyytää hänen apuaan, jotta osaisimme seurata Jeesusta yhä läheisemmin.

1. Joosef on *uskon ja vanhurskauden mies* (vrt. Matt. 1:19). Uskon isämme Abrahamin tavoin hänetkin kuvataan vanhurskaana. Hän ei tahdo tuottaa Neitsyt Marialle mitään häpeää tai vahinkoa. Hänessä toteutuu Raamatun ideaali: Tämä mies on kutsuttu elämään uskossa ja vanhurskaudessa. Joosef kuuntelee Jumalan ääntä ja seuraa hänen tahtoaan myös silloin, kun se vaatii häneltä paljon ja sitä on vaikea ymmärtää. Tällä tavalla Joosefista tulee meille opettaja, kun omaa uskoamme koetellaan, ja hän ohjaa meitä antautumaan Jumalalle myös vaikeissa tilanteissa.

2. Joosef on *rukouksen ja hiljaisuuden mies*. Meille ei ole säilynyt ainuttakaan Joosefin suusta tullutta sanaa. Toisaalta hän näyttää noudattaneet Jumalan ohjeita (vrt. Matt. 1:24). Kuuliaisuudessa hän täytti sen, mitä Jumala tahtoi häneltä. Me tarvitsemme hiljaisuutta pyhänä tilana, jossa voimme oppia tunnistamaan Jumalan hellän mutta selkeän äänen. Meidän on uskottava, että Joosef hurskaana juutalaisena, joka hän oli, tunsu hyvin kirjoitukset ja Jumalan sana vaikutti hänen rukouksissaan. Varmaankin hänen täytyi opettaa myös Jeesusta rukoilemaan. Avilan Teresa näkee Joosefin opettajanamme rukouksen taidossa. Jos emme löydä ketään hengellistä ohjaajaa, voimme aina kääntyä hänen puoleensa.

3. Joosef on *perheen suojelija* (vrt. Matt. 2:13-23). Vaaran hetkellä hän huolehtii vastuuntuntoisesti pienestä perheestään ja sen turvallisuudesta Egyptissä ja palaa sitten takaisin Nasaretiin. Emme tiedä paljon päivittäisestä elämästä Nasaretin kodissa. Varmasti elämä oli Joosefille vaikeaa ja täynnä haasteita, sillä hän joutui elättämään perhettään. Kun tarkastelemme pyhän perheen elämää, antaa se meille innoitusta myös omaa perhe-elämäämme varten. Keskellä on Jeesus, sitten tulee Neitsyt Maria, Jeesuksen ja meidän äitimme, kun taas Joosef seisoo pikemminkin taustalla. Tämä herkkä, palveleva ja suojeleva tehtävä tekee hänestä esikuvan jokaiselle isälle. Tiedämme, kuinka tärkeä isän tehtävä on lasten tasapainoisessa kasvattamisessa. On siksi ilahduttavaa huomata, kuinka isät entistä enemmän ottavat vakavasti tämän tehtävänsä, huolehtivat paljon lapsistaan ja viettävät paljon aikaansa heidän kanssaan. Se on rohkaisevaa varsinkin aikana, jolloin monet isät ovat luopuneet tästä vastuustaan eivätkä ole läsnä.

4. Joosef on *työläisten esikuva ja puolustaja*. Useimpien ihmisten tavoin Joosefin täytyy työllään ruokkia itsensä ja perheensä. Raamatussa työllä on aina erityinen arvo. Se on myös kutsu osallistua Jumalan luomistyöhön. Jokapäiväisen ja joskus raskaan työmme avulla me voimme Joosefin tavoin tehdä työtä Luojan kanssa ja ilmentää siten luomakunnan kauneutta. Ikävä kyllä monilta työntekijöiltä riistetään heidän arvokkuutensa ja heidät alistetaan erilaisille hyväksikäytön muodoille. "Työmies on palkkansa ansainnut" (1. Tim. 5:18). Tässä Joosefia tarvitaan erityisenä apuna. Hän voi innostaa meitä kaikkia työskentelemään alati Jeesuksen läsnäolossa ja Jeesuksen itsensä vuoksi. Näin me kaikki voimme osaltamme tehdä yhteiskunnasta entistä paremman, oikeudenmukaisemman ja rauhallisemman Jumalan kunniaksi ja yhteiseksi hyväksi.

5. Joosef on *Neitsyt Marian siveä sulhanen*. Hän seisoi Marian rinnalla, kun tämän kohdussa kasvoi Isän iankaikkinen Poika, "Jumala Jumalasta, valkeus valkeudesta". Siveydellään Joosef antaa meille kaikille arvokkaan todistuksen yliseksualisoituneessa yhteiskunnassa. Mutta siveys ei koske ainoastaan seksuaali- tai tunne-elämää, vaan "siinä tiivistyy asenne, joka ilmaisee omistamisen vastakohtaa, siveyttä ja vapautta omistamisesta kaikissa elämän ympäristöissä. Vain siveä rakkaus on todella rakkautta. Omistushaluinen rakkaus lopulta muuttuu aina vaaralliseksi, vangitsevaksi, tukahduttavaksi, ja tekee onnettomaksi. Jumala itse rakasti ihmistä siveällä rakkaudella, jättäen hänelle vapauden myös erehtyä ja asettua Jumalaa vastaan. Rakkauden logiikka on aina vapauden logiikkaa, ja Joosef osasi rakastaa poikkeuksellisen vapaasti. Hän ei koskaan asettanut itseään keskipisteeksi" (*Patris corde*, 7). Hän on suurenmoinen esikuva kaikille ihmisille, jotka haluavat sanoa: "Enää en elä

minä, vaan Kristus elää minussa" (Gal. 2:20). Joosef voi auttaa meitä löytämään entistä tasa-arvoisemman tavan elää perheessä. Erityisesti hän voi auttaa miehiä olemaan ajautumatta patriarkaalisiin tai machomaisiin asenteisiin ja siten kokemaan ja välittämään eteenpäin iloa rakkauden täyteydestä.

6. Joosef on *kirkon suojelija*. Niin kuin Joosef joutui suojelemaan Jeesusta tätä kasvatessaan, samalla tavalla hänen täytyy suojella kirkkoa, Kristuksen mystistä ruumista, tämän pyhiinvaelluksella maan päällä. Nasaretin arjen keskellä Joosef oli uskollinen ja luotettava apu Jeesukselle ja Marialle (vrt. Matt. 2:14). Kirkkoa kohtaan hänen tehtävänsä on sama, niin rauhallisina aikoina kuin vainojen ja vastoinkäymistenkin koittaessa. Siksi me pyydämme erityisesti Joosefin esirukouksia kirkon ja kristittyjen puolesta niissä maissa, joissa heitä vainotaan.

7. Joosef on *esikuvamme huolenpidossa*. Tämän vuoden tammikuun 1. päivän rauhanviestissään paavi Franciscus painotti "kohtaamisen kulttuurista" puhuessaan, että meidän on luotava "huolenpidon kulttuuri". Joosef huolehti uskollisesti perheestään. Hän symboloi kaikkea, mitä tarkoitetaan huolenpidolla. Siksi ei ole sattumaa, että monet sääntökunnat ja hengelliset yhteisöt samoin kuin seurakunnat ja kirkot on uskottu hänen suojelukseensa. Riittää, kun ajattelemme pyhän Joosefin sääntökuntasiaria, jotka ovat osallistuneet maissamme "huolenpidon kulttuurin" luomiseen. Siihen Joosef voi innostaa meitä edelleen.

8. Joosef on *pakolaisten ja siirtolaisten suojelija*. "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä mukaasi ja pakene Egyptiin" (Matt. 2:13b). Näin sanoi Herran enkeli Joosefille. Tämä tapahtuma, pako Egyptiin, osoittaa, että Joosef jakaa saman kohtalon kuin lukemattomat ihmiset aina tähän päivään asti. Tämä kohtalo, suurten ihmisjoukkojen pakeneminen ja siirtolaisuus, on maailmanlaajuinen haaste, josta kukaan ei voi eikä saa perääntyä. Siihen ei löydy yksinkertaisia ratkaisuja, mutta jokaisen tehtävä ja velvollisuus on vaikuttaa siihen, ettei ihmisten tarvitsisi jättää kotimaataan ja että silloin, kun niin kuitenkin täytyy tehdä, heidän pakomatkaansa toisiin maihin helpotettaisiin ja heille tarjottaisiin siellä uusi ja kelvollinen koti, vaikkakin vain väliaikaisesti. Ensimmäisenä tästä kantavat vastuun poliitikot, mutta jokaisen kansalaisen on osallistuttava ystävällisen ilmapiirin luomiseen.

9. Joosef on *kuolevien toivo*. Yhteiskunnassamme vallitsee usein yksinäisyys ja eristyneisyys ja monet kuolevat aivan yksin. Me uskomme heidät erityisesti pyhän Joosefin esirukousten suojelukseseen. Aikojen saatossa häntä on yhä useammin huudettu kuolevien avuksi. Tiedämme, miten tärkeä kuolemamme hetki on, ja meidän täytyy

valmistautua viimeiseen kohtaamiseen Herramme kanssa. Siksi meidän täytyy hylätä kaikki se, mikä meissä on syvään juurtunutta syntiä ja itsekeskeisyyttä, ja asettua Herran käsien varaan täynnä toivoa ja luottamusta. Kun pidämme Joosefia rinnallamme, on helpompaa nähdä kuolema "Sisar Kuolemana", niin kuin pyhä Franciscus sanoo. Jokainen ihminen kokee surua ja pelkoa kuoleman edessä, olipa syynä sitten epätietoisuus siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu, tai se, että väkivallan ja hädän aiheuttaman kuoleman mahdollisuus on todellinen uhka. Vakuuttuneina Kristuksen ylösnousemuksesta ja osallisuudestamme siihen meitä kristittyjä kutsutaan todistamaan elämästä ja välittämään lohdutusta ja toivoa.

Joosef suojeli elämän Herraa tämän maanpäällisen olemassaolon alussa ja asetti oman elämänsä luottavaisesti Jumalan palvelukseen. Auttakoon hän meitä tulemaan itse elämän suojelejoiksi, niin sen alussa kuin lopussakin ja koko sinä aikana, kun me olemme täällä maan päällä, jossa niin monen ihmisen elämä on uhattuna, täynnä epävarmuutta ja vähättelyä. Yhdessä Jumalan kanssa rohkaiskoon pyhä Joosef rukouksellaan ja esimerkillään meitä elämässämme ja olkoon hän kaikkien hätää kärsivien ihmisten apuna.

Ole tervehditty, sinä Vapahtajan suojeleja
ja Neitsyt Marian sulhanen.
Sinulle Jumala uskoi Poikansa,
sinuun Maria pani luottamuksensa,
sinun luonasi Kristus kasvoi mieheksi.

Oi pyhä Joosef, ole meillekin isä
ja ohjaa meitä elämämme tiellä.
Hanki meille armoa, laupeutta ja rohkeutta
ja suojele meitä kaikelta pahalta. Aamen.

Annettu Herran syntymän ilmoittamisen juhlanä, 25. maaliskuuta 2021

piispa Czeslaw Kozon, Kööpenhamina, puheenjohtaja
kardinaali Anders Arborelius OCD, Tukholma, varapuheenjohtaja
piispa Bernt Eidsvig Can.Reg, Oslo
piispa David Tencer OFM Cap, Reykjavik
piispa-prelaatti Berislav Grgic, Tromssa
piispa-prelaatti Erik Varden OCSO, Trondheim
emerituspiispa Peter Bürcher, Reykjavik
isä Marco Pasinato, hiippakunnan asiainhoitaja, Helsinki